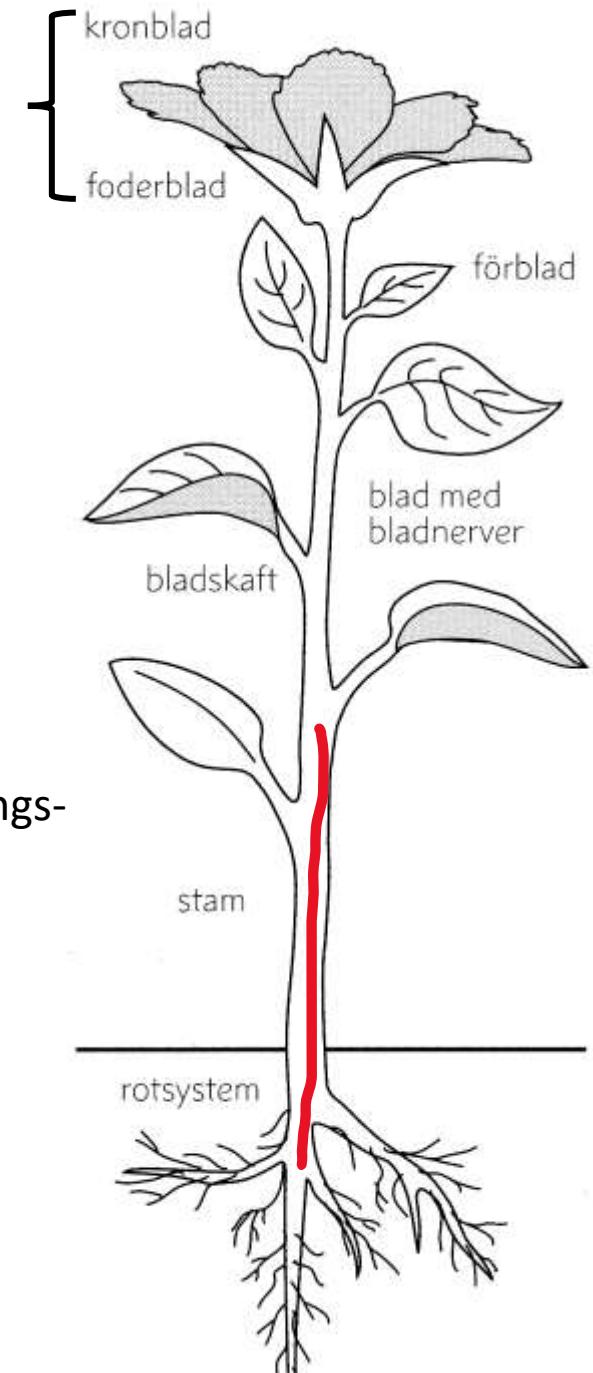

Nybörjarbotanik del 1, med text, 220309

Hylleblad

Rött: Del av lednings-
vävnaden i en
kärlväxt

Växter vi specialstuderar:

- Ståndare och pistiller på amaryllis
- Tulpan
- Våtarv
- Vitsippa
- Blåsippa
- Vårlök
- Nagelört

Något om amaryllisen

- Sex ståndare, som avger pollenkorn.
- En pistill som består av treflikigt märke, stift och fruktämne.
- Pollenkorn fastnar på märket. Från pollenkornet växer det ut en slang ner till fruktämnet – där sker befruktningen, så att det utvecklas nya frön.

Tulpan:

- Tulpanen har en bladbärande stjälk från löken, med ett blad på varje position – strödda blad. Parallelnerviga, och helbräddad kant.
- Hör till huvudgruppen enhjärtbladiga växter.
- Ingen uppdelning i foderblad och kronblad, utan sex kalkblad. Sex ståndare, pistill där stift saknas – tredelat märke. Undersittande hylle.
- Frukttämnet utvecklas om det blir pollinering till en kapsel med frön.

Våtarv

- Kan blomma nästan hela året. Nejlkväxternas familj (*Caryophyllaceae*).
- Liggande växtsätt.
- Motsatta hjärtformade blad.
- Stälken är ensidigt hårig.
- 5 foderblad och 5 djupt kluvna kronblad.
- Pistill med tre märkesflikar.
- "Borde" ha 10 ståndare, men för det mesta färre, varierande antal.

Vitsippa:

- Blommor med vita kalkblad, många ståndare och många pistiller. Undersittande hylle.
- Varje pistill (pistills fruktämne) utvecklas till en nöt.
- Bladen handnerviga, samt gränsfall mellan handflikiga och fingrade.
- Både blommande skott och enskilda blad från jordstammen.
- Bladen på det blombärande skottet brukar kallas högblad.

Blåsippa:

- Många ståndare, många pistiller, frukten en nöt.
- Det som ser ut som "foderblad" är tre små högblad, alltså annorlunda mot vitsippan.
- Bladen är handnerviga och handflikiga, men enkelt delade, med helbräddad kant. De gamla bladen vissnar under våren, men de nya som kommer finns kvar och är gröna ända till nästa vår. Lätta att känna igen!
- Ibland kan blåsippan ha röda eller vita blommor. Men "rödsippa" är ingen egen art!
- Överkurs: Sipporna hör till familjen ranunkelväxter/smörblomsväxter, *Ranunculaceae*.

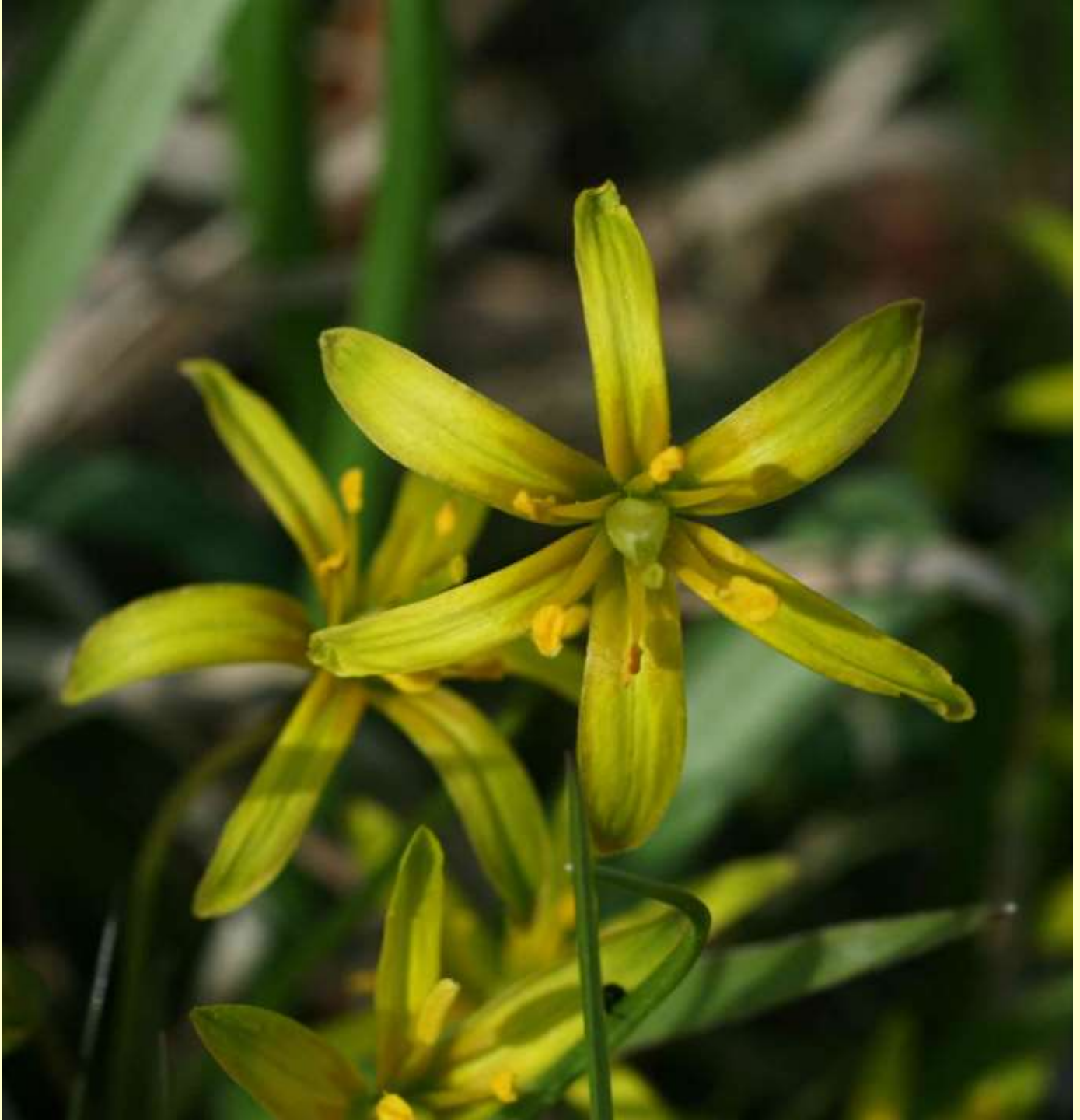

Vårlök – och dvärgvårlök

- Hör liksom tulpanen till liljeväxterna bland de enhjärtbladiga.
- 6 kalkblad i två kransar. Gula på insidan. Undersittande hylle.
- 6 ståndare, en pistill – som har stift.
- Bladen både direkt från löken och från den blombärande stjälken. Parallelnerviga, helbräddade.
- (3 bilder på vårlök, 2 på dvärgvårlök)

Nagelört

- Ettårig. Gror på hösten, blommar tidigt på våren, sätter frön, vissnar och dör. Bara fröna överlever sommarvärmnen.
- När fröna gror bildas en bladrosett, som ser rätt så likadan ut hela vintern. Bild på rosett i februari med svagt synliga knoppanlag, respektive bättre utvecklade knoppar i mars.
- Bladen i rosetten har gaffelhår och stjärnhår – gå ut och titta med lupp!

